

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

**ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΠΟΛΥ ΚΑΛΗΣ ΓΝΩΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**

Θέμα: ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ημερομηνία: 2 Απριλίου 2012

Διάρκεια: 2 ώρες και 30΄

**ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ**

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΈΚΘΕΣΗ ΙΔΕΩΝ

(Μονάδες 50)

Να αναπτύξετε ένα από τα πιο κάτω θέματα (450-500 λέξεις):

1. Στη σύγχρονη κοινωνία με τον έντονο ατομικισμό, την ηθική και οικονομική κρίση, η ανάγκη της αλληλεγγύης αποτελεί κυρίαρχο αίτημα.
Αφού αναφερθείτε με συντομία στην πιο πάνω θέση, να αναπτύξετε τις ωφέλειες της αλληλεγγύης σε ατομικό και διεθνές επίπεδο.
2. Η συμμετοχή στα κοινά θεωρείται υποχρέωση κάθε πολίτη και όρος απαραίτητος για τη δημοκρατία. Δυστυχώς στις μέρες μας όλο και περισσότεροι άνθρωποι αδιαφορούν για τα κοινά.
Πού αποδίδετε αυτό το φαινόμενο και πώς νομίζετε ότι μπορεί ν' αντιμετωπιστεί;
3. Στην εποχή μας η συνεχής μόρφωση (δια βίου παιδεία) κρίνεται απαραίτητη.
Να τεκμηριώσετε την πιο πάνω θέση και να αναφέρετε χαρακτηριστικά του αληθινά μορφωμένου ανθρώπου.

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ **(Μονάδες 30)**

Να διαβάσετε με προσοχή το πιο κάτω κείμενο και να απαντήσετε ΣΕ ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Το φάσμα της ανεργίας απειλεί την Ευρώπη. Οι αριθμοί, ακόμα κι όταν δεν ψεύδονται, είναι **αμείλικτοι**. Το φράγμα του 10% έχει ξεπεραστεί πλέον.

Πίσω, όμως, από τις στατιστικές και τους ψυχρούς υπολογισμούς υπάρχει ένας μεγάλος αγνοούμενος: ο άνεργος και ο ψυχισμός του. Η έρευνα στον τομέα αυτό είναι εξαιρετικά **ελλιπής**. Όμως, η γνώση της ψυχολογίας, η **διερεύνηση** του

βιώματος του κοινωνικού αποκλεισμού στις διάφορες θιγόμενες πληθυσμιακές ομάδες (νέοι, γυναίκες, άτομα με ειδικές ανάγκες, χρόνια άνεργοι) θα ήταν ένα κλειδί για την ουσιαστική και όχι τη στενά οικονομιστική παρέμβαση.

Άνεργος δεν είναι ένα άτομο που έχει χάσει τη δουλειά του. Είναι ένα άτομο που έχει χάσει την ταυτότητά του, που δεν ξέρει τι να κάνει με το χρόνο, την οικογένειά του, τη ζωή, τον εαυτό του. Ένας άνεργος δεν είναι κάποιος που ψάχνει για δουλειά, είναι κάποιος που ψάχνει για στηρίγματα επιβίωσης. Μαζί με τη δουλειά, στο **συμβολικό** επίπεδο, χάνει πολύ περισσότερα από οικονομικά αγαθά. Χάνει την αυτοεκτίμηση, τον αυτοσεβασμό, την αξιοπρέπειά του, αφού είναι γνωστό πόσο εργασιοκεντρική είναι η κοινωνία μας. Χωρίς λοιπόν κρυσταλλωμένες επαγγελματικές ιδιότητες, το άτομο δε **σημαίνει** τίποτα, δεν είναι αναγνωρίσιμο, άρα δεν υπάρχει.

Στο αποκαλυπτικό ψυχολογικό τεστ του Kemper το άτομο καλείται να δώσει πέντε απαντήσεις, έτσι όπως του έρχονται αβίαστα στο μυαλό, στο ερώτημα «ποιος είμαι». Η επαγγελματική ιδιότητα έρχεται πρώτη. Μέσα από το επάγγελμα το άτομο κατοχυρώνει την υπαρξιακή του επιβίωση. Εύλογο, είναι, λοιπόν, ότι η ανεργία επιφέρει σημαντικές ψυχικές διαταραχές.

Δεν είναι τυχαίο ότι μόνο το 20%, όπως καταδεικνύουν σχετικές έρευνες, από όσους έχουν επίδομα ανεργίας ψάχνουν συστηματικά για δουλειά. Ο λόγος δεν είναι επειδή είναι **τεμπέληδες** ή «βολεύονται με το επίδομα» που, φυσικά, απέχει πολύ από το να τους εξασφαλίσει μια **αξιοπρεπή**, ανεξάρτητη **διαβίωση**. Είναι γιατί ταυτίζονται με το ρόλο της ανημποριάς και της **ηττοπάθειας**, που συνοδεύει το στίγμα του άνεργου. «Είμαι τελειωμένος», έλεγε ένας άνεργος. Ήταν μόλις είκοσι έξι χρονών. Την ίδια ακριβώς φράση χρησιμοποιούν οι παρατηθέντοι στα ιδρύματα γέροι. *Η κοινωνία μας μέσα από την ανεργία είναι σαν να παράγει γεροντικούς νέους.* Παρατηρείται πένθος, κατάθλιψη, αυτομομφή, συμπεριφορές φυγής, όπως τα ναρκωτικά και ο αλκοολισμός και ταυτόχρονα βία και επιθετικότητα για όσους διάλεξαν ως άμυνα όχι την εσωτερίκευση της βίας αλλά την προβολή της προς τα έξω. «Απορρίπτοντας αυτούς που σε απορρίπτουν», είναι ένα μηχανισμός που θεωρείται υπεύθυνος για την υποκουλτούρα βίας και τις συνεχείς εξεγέρσεις.

Με βάση τα παραπάνω είναι δύσκολο να αποδεχτεί κανείς ότι το φαινόμενο της ανεργίας είναι το τίμημα που έχουμε να πληρώσουμε για την ανάπτυξη και την πρόοδο. Η Ευρώπη είναι αρκετά μεγάλη και ισχυρή, ώστε να τολμήσει να επανιεραρχήσει τις σχέσεις της ανάμεσα στην αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας από τη μια μεριά και στο δικαίωμα της κατοχυρωμένης εργασίας από την άλλη.

Η λύση, όπως πάντα, θα προέλθει από μια συγκροτημένη πολιτική βούληση που θα προσδώσει στην έννοια της προόδου το χαμένο της ηθικό περιεχόμενο. Η βούληση αυτή αφορά στη ζωή όλων μας, αφορά στο παρόν και το μέλλον μας, στο δικαίωμα στην ποιότητα ζωής και στην εργασία.

Φωτεινή Τσαλίκoglου, Ψυχολογία της καθημερινής ζωής (Διασκευή)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Να γράψετε την περίληψη του πιο πάνω κειμένου με δικά σας λόγια (100 -120 λέξεις περίπου). (Μονάδες 10)
2. Να εξηγήσετε τις δύο πιο κάτω απόψεις της συγγραφέως σε 40-50 λέξεις για την καθεμιά.
 - α) «Όμως, η γνώση της ψυχολογίας, η διερεύνηση του βιώματος του κοινωνικού αποκλεισμού στις διάφορες θιγόμενες πληθυσμιακές ομάδες (νέοι, γυναίκες, άτομα με ειδικές ανάγκες, χρόνια άνεργοι) θα ήταν ένα κλειδί για την ουσιαστική και όχι τη στενά οικονομιστική παρέμβαση.»
 - β) «Η κοινωνία μας μέσα από την ανεργία είναι σαν να παράγει γεροντικούς νέους».(Μονάδες 10)
3. Η εσωτερίκευση της βίας θεωρείται επώδυνη και καταστροφική για το άτομο και την κοινωνία. Να τεκμηριώσετε την πιο πάνω θέση. (Μονάδες 10)

ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΓΛΩΣΣΑ (Μονάδες 20)

Οι λέξεις των ασκήσεων 1-5 προέρχονται από το ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ.

1. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις:
 - α) αμείλικτοι
 - β) τεμπέληδες(Μονάδες 2)
2. Να γράψετε από ένα αντίθετο για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις:
 - α) ελλιπής
 - β) αξιοπρεπή(Μονάδες 2)
3. Να χωρίσετε τις πιο κάτω λέξεις στα συνθετικά τους μέρη:
 - α) διερεύνηση
 - β) ηττοπάθεια(Μονάδες 2)
4. Να γράψετε (α) ένα παράγωγο ουσιαστικό και (β) ένα παράγωγο επίθετο για την καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις:
 - (i) παράγει
 - (ii) σημαίνει(Μονάδες 4)

5. Να γράψετε το ομόρριζο ρήμα που προκύπτει από τις πιο κάτω λέξεις αντίστοιχα:

α) συμβολικό

β) διαβίωση

(Μονάδες 2)

6. Να συμπληρώσετε τα κενά στις πιο κάτω προτάσεις με τη σωστή λέξη της παρένθεσης. Στο τετράδιο σας να γράψετε μόνο το σωστό τύπο και όχι ολόκληρη την πρόταση.

α) Έχει πολύ ισχυρή (βουλή, βούληση) και θα καταφέρει να νικήσει τον αντίπαλο.

β) Ο υπουργός δεσμεύτηκε ότι δε θα υπάρξει (επιβολή, επιβουλή) νέων φόρων.

γ) Η (έκκληση, έκλυση) ραδιενέργειας εξαιτίας του πυρηνικού ατυχήματος προκάλεσε μεγάλη οικολογική καταστροφή.

δ) Κάθισε στο (εδώλιο, ειδώλιο) του κατηγορουμένου συντετριμμένος.

(Μονάδες 4)

7. Να αντικαταστήσετε καθεμιά από τις πιο κάτω λόγιες φράσεις με την αντίστοιχη νεοελληνική.

α) Η πόλη παραδόθηκε αμαχητί.

β) Ο καθηγητής μιλούσε για σπουδαία πράγματα, αλλά αυτός αγρόν ηγόραζε.

(Μονάδες 2)

8. Να εντοπίσετε το λάθος στις υπογραμμισμένες λέξεις των πιο κάτω προτάσεων και να ξαναγράψετε στο τετράδιό σας μόνο την ορθή λέξη.

α) Δεν παύει να θεωρήτε σημαντικός συγγραφέας.

β) Οι συνεχής έρευνες δεν απέδωσαν του αναμενόμενους καρπούς.

(Μονάδες 2)

© Copyright 2012 – Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση με οποιοδήποτε μέσο όλου ή μέρους του περιεχομένου χωρίς τη συγκατάθεση του εκδότη.